

Högskolan i Skövde
Rektor

Juridiska avdelningen
Marie Stern Wärn
BESLUT

2003-11-24
Reg.nr 31-1905-03

Anmälan mot Högskolan i Skövde angående handledning av uppsats efter kurs slut

Anmälan

W har i en anmälan till Högskoleverket frågat vilket ansvar en högskola har gentemot elever som vill bli godkända i efterhand. Han har i anmälan beskrivit sitt uppsatsarbete vid Högskolan i Skövde och har anfört bl.a. följande. Han missade det första inlämningsdatumet i april 2001, men lämnade in uppsatsen ett par veckor senare. Han trodde att han, efter att ha fört in ändringar efter angivelse från handledaren, skulle bli kallad till det sista seminariet före sommaren, den 5 juni, men det blev han inte. Han fick inte av handledaren veta varför han inte blev kallad. Han sökte kontakt med handledaren via e-post hela sommaren 2001, men fick inget svar. Han har i anmälan beskrivit vilka kontakter han haft med handledaren och dåvarande rektor och prefekten vid humanistiska institutionen under perioden från hösten 2001 till våren 2003, då han fortfarande inte var klar med uppsatsen. Han har vidare i anmälan fört fram synpunkter på den tid det har tagit innan handledarna har lämnat synpunkter på de ändringar han gjort i uppsatsen. Det har också uppstått frågetecken om han klarat av vissa andra poäng under kursen. Han anser att högskolan har brutit mot några av sina egna regler. Han har till anmälan fogat riktlinjer för handledning inom ramen för examensarbete på fördjupningsnivå, fastställda av rektor 1996-10-14 (dnr 251-96-50).

Utredning

Högskoleverket har anmodat Högskolan i Skövde att yttra sig över anmälan.

Yttrande från Högskolan i Skövde

Stf. prefekten vid institutionen för humaniora vid Högskolan i Skövde har i yttrande anfört i huvudsak följande.

Vid institutionen för humaniora har en student på C-nivå rätt till handledning under den termin studenten är registrerad på C-kursen ifråga, därefter är rätten till handledning förverkad. Blir studenten inte klar med sitt uppsatsarbete inom angivna tidsramar är det upp till den enskilda läraren/handledaren att i mån av tid och resurser ge ytterligare handledning. I Högskolan i Skövdes gällande riktlinjer för handledning, fastställda av rektor, står också att studenten "skall följa de

BESLUT

2003-11-24

Reg.nr 31-1905-03

Sid 2

tidsramar som ställs upp". Detta förhållningssätt till handledning är inte unikt för Skövde, utan gäller de flesta akademiska lärosäten i Sverige.

W skriver i sin anmälan att Högskolan i Skövde "brutit mot några av sina regler". Han anför dock inga exempel på vad dessa regelbrott skulle bestå i. Det enda regelbrott som W tydligt anger är hans eget mot uppställda tidsramar. W har i sin anmälan heller inget att anföra mot handledningen innan sista inlämningsdatum. De brister W anför gäller efter det att han missade nämnda datum och framför allt från och med höstterminen 2001, då han alltså inte har rätt till ytterligare handledning.

Ws förste handledare, universitetslektor Ola Stockfelt vid institutionen för humaniora, har i högskolans yttrande beskrivit Ws uppsatsarbete under hans handledning. Han har i huvudsak anfört följande. Han var Ws handledare under den termin då W skulle ha genomfört sitt C-uppsatsarbete i berättarteknik. Han godkände inte Ws text för ventilation, eftersom den inte var en ventileringsbar text. Han försökte förklara för honom vad som krävdes av texten för att den skulle bli ventileringsbar. Texten passerade inte heller för restventilation. Han hade inte tid att ta allting från början igen, då det fanns många studenter som krävde kommentarer, och han prioriterade de som var närvarande och som tillgodogjorde sig informationen. Detta gjorde att W kände sig förfördelad och att konflikten djupnade. Då gick W till högre ort och saken utreddes. Det beslutades att Ulf Wilhelmsson skulle ta över handledningen.

Universitetslektor Ulf Wilhelmsson har i högskolans yttrande anfört bl.a. följande. Han tog i egenskap av vikarierande lektor i filmvetenskap över att handleda W och granska hans uppsats. Han läste igenom Ws uppsats och gjorde utförliga kommentarer till hans text. De talades också vid i telefon vid något eller några tillfällen då han gick igenom vad han ansåg behövde förbättras i uppsatsen. Detta arbete skedde utanför den normala tiden för denna typ av uppsatshandledning. Han vill minnas att han uppmanade honom att registrera sig på kursen på nytt till våren för att kunna få en bättre handledning än vad han vid tillfället kunde ge honom. Vad gäller de saknade poängen finns det ingen notering att W skulle ha tagit dessa. Han menar att W har fått en mycket omfattande handledning både vad gäller tid och kvalitet och han beklagar att han hade en sådan arbetsituation att han inte hann ge honom respons på av honom föreslagna ändringar. Dessvärre anmälde W sig inte till kursen på nytt våren 2003, då han kunde ha fått ytterligare mer input i form av både studenter och handledare. Ulf Wilhelmsson blev sedan sjukskriven i slutet av januari och var efter det heltidssjukskriven till sista maj innevarande år.

Stf. prefekten har slutligen anfört bl.a. att även om W inte kan räkna med någon mer handledningstid, om han inte ånyo registrerar sig på den aktuella kursen, är han givetvis välkommen att lämna in en färdig C-uppsats till institutionen, som då kommer att bedömas i vederbörlig ordning. W är också välkommen att tentera eller omtentera de kurspoäng som återstår.

BESLUT

2003-11-24

Reg.nr 31-1905-03

Sid 3

Anmälarens svar

W har inkommit med yttrande och har anfört bl.a. följande. Hans huvudinvändning i det aktuella fallet är att institutionen för humaniora anser att alla förpliktelser gentemot honom som student upphörde i slutet av april 2001. Ingen på institutionen har någonsin talat med honom om de dramatiska effekter hans överskridande av inlämningsdatum för uppsatsen skulle få. Han anser vidare att han är teoretiskt godkänd på teorikursen och att han i december 2002 skickat en kopia på den tentamen som kallas Projektrapport till Anders Sjölin, men att han inte fått något svar.

Inhämtande av uppgifter från Högskolan i Skövde

Högskoleverket har frågat stf. prefekten Johan Almer om Högskolan i Skövde i form av kursplan, utbildningsplan eller i riktlinjer har dokumenterat att rätten till handledning upphör då kursen är slut. Johan Almer har svarat att beträffande handledning finns inget annat dokument än de riktlinjer som bilagts anmälan.

Högskoleverket har vidare från högskolan inhämtat kursplan för kursen Berättarteknik fördjupningskurs C, 20 poäng. Av kursplanen framgår generellt för kursen att examinationen sker genom aktivt deltagande, skriftliga och muntliga redovisningar samt genom inlämningsuppgifter. För examensarbetet (delkurs 2) sker examinationen genom skriftlig redovisning av analysen. Analysen skall presenteras i arkiverbart och mångfaldigbart medium och skall helt eller delvis ha formen av en skriftlig uppsats. Analysen skall ventileras med en student som opponenter. Av kursplanen framgår vidare att undervisningen bedrivs bl.a. genom handledning samt att betygsgraderna underkänd, godkänd och väl godkänd används.

Tillämpliga regler

Av 6 kap. 6 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att för kurs inom grundläggande högskoleutbildning skall det finnas en kursplan. Vidare framgår av 7 § samma kapitel att i kursplanen skall anges

- kursens benämning,
- kursens poängtal och fördjupningsnivå i förhållande till examensfordringarna,
- syftet med kursen,
- det huvudsakliga innehållet i kursen,
- den kurslitteratur och de övriga läromedel som skall användas,
- de krav på särskilda förkunskaper och andra villkor som gäller för att bli antagen till kursen,
- formerna för att bedöma studenternas prestationer,
- de betygsgrader som skall användas samt
- om kursen är uppdelad i delar.

I kursplanen skall anges också de övriga föreskrifter som behövs.

BESLUT

2003-11-24

Reg.nr 31-1905-03

Sid 4

Enligt 6 kap. 10 § högskoleförordningen skall, om inte annat är föreskrivet i kursplanen, betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Serviceskyldighet

Enligt 4 § förvaltningslagen (1986:223) skall en myndighet lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde. Frågor från enskilda skall besvaras så snart som möjligt.

Högskoleverkets bedömning

W har i anmälan frågat vilken rätt till handledning en student har, efter att kursen avslutats.

Omfattningen av en kurs skall enligt 6 kap. 2 § högskoleförordningen anges enligt ett poängsystem där en poäng motsvarar heltidsstudier under en vecka. Av 6 kap. 6 § högskoleförordningen framgår att det för kurser skall finnas kursplaner. Enligt 6 kap. 7 § högskoleförordningen skall i kursplanen anges bl.a. kursens poängtal, formerna för att bedöma studenternas prestationer, de betygsgrader som skall användas samt de övriga föreskrifter som behövs. Enligt 6 kap. 10 § högskoleförordningen skall betyg sättas på genomgången kurs, om inte annat är föreskrivet i kursplanen. Betyget skall bestämmas av en särskilt utsedd examinator.

Föreskrifter i kurs- och utbildningsplaner är föreskrifter i den mening som avses i 8 kap. regeringsformen, dvs. regler som är generellt tillämpbara och bindande för såväl universitetet och högskolan som studenten. Regler i kursplaner om innehåll, examinationsform och betygsgrader utgör grunden för examinatorns myndighetsutövning, när han eller hon fattar beslut om betyg.

Den student som deltar i ett skriftligt prov blir betygssatt i nära anslutning till provtillfället och har rätt till omtentamen vid underkänt resultat. När det gäller uppsatser är examinationsprocessen fram till en godkänd nivå inte lika tydlig. Det vanliga är att om studenten inte uppnått en godkänd nivå vid kursens slut, får han eller hon fortsätta skriva till dess att examinator är beredd att godkänna uppsatsen. Det förekommer dock att den student som inte slutfört uppsatsarbetet till kursslut får underkänt betyg.

I det aktuella fallet har den skriftliga redovisningen inte ventilerats och något betygsbeslut har inte fattats. Högskolan har anfört att en student på C-nivå har rätt till handledning under den termin studenten är registrerad på C-kursen. Därefter ges handledning endast i mån av tid, vilket också har skett i Ws fall. W medger att han har missat ett inlämningsdatum. Han framhåller att han inte har fått information om de dramatiska effekter hans överskridande av inlämningsdatum för uppsatsen skulle få.

BESLUT

2003-11-24

Reg.nr 31-1905-03

Sid 5

I kursplanen skall de regler som gäller för en kurs finnas samlade. I detta fall hävdar institutionen att rätten till handledning upphör då kursen är slut och att studenten måste registrera sig på nytt för att få tillgång till handledning.

Kopplingen mellan handledning och examination blir särskilt tydlig när, som i detta fall, handledaren även är examinator. Med tanke på att en kurs har en begränsning i tiden skulle man kunna hävda att den som inte har presterat en godkänd uppsats vid kursens slut inte har rätt till ytterligare handledning. Denna uppfattning blir dock korrekt endast om betyget underkänd meddelas studenten. Enligt högskoleförordningen skall ju betyg sättas på genomgången kurs. Möjligheten enligt 6 kap. 10 § högskoleförordningen att föreskriva något annat har inte utnyttjats för den aktuella kursen. Något betyg har inte satts på Ws uppsats. Inte heller har Högskolan i Skövde föreskrivit att handledningen upphör vid kursens slut. Högskolan har anfört att det finns en skyldighet att på nytt registrera sig på kursen för att få handledning, men inte heller detta har föreskrivits. Mot denna bakgrund måste Högskolan i Skövde anses skyldig att även efter den aktuella kursens slut ge W handledning. Av utredningen framgår att han faktiskt fått viss handledning, men att den måste karaktäriseras som bristfällig. För detta skall Högskolan i Skövde kritiseras. Högskoleverket förutsätter att W fortsättningsvis ges den handledning som han har rätt till. Det enda alternativet till detta är att högskolan avslutar examinationen av honom på den aktuella kursen genom att bestämma ett betyg.

Det föreligger delade meningar mellan W och institutionen om vilka kurser han godkänts på. Högskoleverket finner inte skäl att utreda detta utan utgår från att denna fråga klaras upp i en fortsatt diskussion mellan parterna.

Med dessa besked avslutas ärendet

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Annica Lindblom i närvaro av verksjuristen Christian Sjöstrand efter föredragning av verksjuristen Marie Stern Wärn.

Annica Lindblom

Marie Stern Wärn

Kopia till:

W